Konkordatonun Kısmen Feshi

MAHKEME	KARAR TARİHİ	ESAS NO
Yargıtay Hukuk Genel Kurulu	04.03.2026	2026/61

KARAR NO
2026/135

ÖZET
Geçici mühlet kararından sonra, komiser izni alınmadan 526.320 Euro bedelli metil ester satış sözleşmesi imzalanmıştır. Alacak tahkimde hüküm altına alınmış, ancak tasdik edilen konkordato projesi kapsamında ödenmemiştir. Bölge adliye mahkemesi alacağın mühlet içindeki rutin ticari faaliyetten doğduğunu ve konkordatoya tabi olmadığını kabul etmiştir. Hukuk Genel Kurulu ise İİK 308/c-2 uyarınca bu alacağın mecburi alacak olduğunu, bu büyüklükteki bir sözleşmenin rutin işlem sayılamayacağını ve alacaklının İİK 308/e uyarınca kısmen fesih davası açabileceğini kabul etmiştir.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/konkordatonun-kismen-feshi-muhlet-icinde-dogan-alacak-hgk-2026-135/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Hukuk Genel Kurulu 2026/61 E. , 2026/135 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 17. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2025/1014 E., 2025/1241 K.

ÖZEL DAİRE KARARI : Yargıtay 6. Hukuk Dairesinin 15.04.2025 tarihli ve

2025/836 Esas, 2025/1467 Karar sayılı BOZMA kararı

Konkordatonun kısmen feshi davasından dolayı yapılan yargılama sonunda İlk Derece Mahkemesince davanın kabulüne karar verilmiştir.

Kararın davalı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince yapılan inceleme sonucunda istinaf başvurusunun kabulü ile İlk Derece Mahkemesi kararı kaldırılarak yeniden hüküm kurulmak suretiyle davanın hukuki yarar yokluğundan usulden reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 6. Hukuk Dairesince yapılan inceleme sonunda bozulmuş, Bölge Adliye Mahkemesi tarafından Özel Daire bozma kararına karşı direnilmiştir.

Direnme kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan gündem ve dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; taraflar arasında düzenlenen 28.11.2019 tarihli sözleşmeyle davalının müvekkiline metil ester ürünü teslim etmeyi taahhüt ettiğini, müvekkilinin ürün teslimi karşılığında 526.320,00 Euro ön ödeme yaptığını, ancak davalının ürünün tamamını teslim etmediğini, sözleşmede kararlaştırıldığı üzere teslim edilmeyen ürün bedelinin iadesi ve zararın tazmini için tahkim yoluna başvurduklarını, 16.04.2021 tarihli tahkim kararı ile taleplerinin kabul edildiğini, Bakırköy 2. Asliye Ticaret Mahkemesinin 09.11.2022 tarihli kararı ile tahkim kararının tenfizine karar verildiğini, bu süreçte Bakırköy 3. Asliye Ticaret Mahkemesinin 29.06.2021 tarihli kararı ile davalının konkordato projesinin tasdik edildiğini, konkordato sürecinde olan davalının, konkordato projesine dahil olmaksızın müvekkilinin alacağını ödeme taahhüdünde bulunarak sulh teklif ettiğini, bunun üzerine 19.09.2023 tarihli sulh sözleşmesinin yapıldığını, ancak bu sözleşme kapsamında da ödeme yapılmadığını, alacağını konkordato nisabına kaydettirmemiş alacaklıların da konkordato hükümleri ile bağlı olduğunu, bu nedenle konkordatonun kısmen feshini isteyebileceklerini ileri sürerek konkordatonun müvekkili şirket yönünden kısmen feshine karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; konkordato sürecinde adi alacaklı olmayan davacının konkordatonun feshi talebinin husumet yokluğu nedeniyle reddi gerektiğini, iddia edilen alacak konkordato talebinden sonra doğduğundan alacağın konkordato kapsamı dışında olduğunu, tenfiz kararının maddi anlamda kesin hüküm teşkil etmeyeceğini, sadece tenfiz kararının davacının alacaklı olduğunu göstermeyeceğini, davacının alacağın varlığı için dava açmadan konkordatonun feshini isteyemeyeceğini, 28.11.2019 tarihli sözleşmede müvekkilinin imzasının bulunmadığını, müvekkilinin tasdik edilen proje kapsamında ödemelerini düzenli olarak yaptığını belirterek davanın reddini savunmuştur.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin 30.10.2024 tarihli ve 2024/737 Esas, 2024/1019 Karar sayılı kararı ile; dava konusu alacağın konkordato projesi kapsamında ödeme takvimi içerisinde yer almadığı, mahkeme kararına dayandığı, konkordatoya yazılmayan ancak konkordatoya tabi alacakların da konkordato projesi kapsamında ödenmesinin zorunlu olduğu, söz konusu alacağın konkordatoya tabi bir alacak olduğu ve mahkeme ilâmı ile hüküm altına alındığı, buna göre davalının proje kapsamında taksit ödemelerini yapması gerekirken yapmadığı, somut olayda davacı yönünden 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun (İİK) 308/e maddesi uyarınca konkordatonun kısmen feshi

koşullarının oluştuğu gerekçesiyle davanın kabulü ile davalı hakkında verilen konkordatonun davacı yönünden kısmen feshine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin 16.01.2025 tarihli ve 2024/1580 Esas, 2025/92 Karar sayılı kararı ile; alacaklının konkordatonun kısmen feshini talep edebilmesi için konkordatonun kendisi açısından bağlayıcı olması gerektiği, geçici mühlet kararından sonra komiserin izniyle akdedilmiş borçların adi konkordato şartlarına tabi olmadığı, temerrüt hâlinde mühlet sırasında dahi icra takibine konu edilebileceği, İİK'nın 308/c maddesinin gerekçesinde mühlet içinde ticari faaliyetine devam eden borçlunun rutin alım satımlarından doğan borçlarının projeyle bağlı olmadığının belirtildiği, somut olayda davalı şirket lehine 30.05.2019 tarihinden itibaren bir yıllık kesin mühlet verildiği ve 29.06.2021 tarihli kararla da davalının konkordato projesinin tasdik edildiği, davaya konu alacağın, davalının konkordato mühleti içinde taraflar arasında yapıldığı ileri sürülen ürün satışına ilişkin 28.11.2019 tarihli sözleşmeden kaynaklandığı, davalının mühlet içinde ticari faaliyeti kapsamında yaptığı sözleşmeden kaynaklandığı ileri sürülen alacağın konkordatoya tabi olmadığı, konkordatoya tabi olmayan davacı alacaklının konkordatonun feshini istemesinde hukuki yararının bulunmadığı gerekçesiyle davalı vekilinin istinaf başvurusunun kabulü ile İlk Derece Mahkemesi kararı kaldırılarak yeniden esas hakkında hüküm kurulmak suretiyle davacının dava açmakta hukuki yararı bulunmadığından davanın usulden reddine karar verilmiştir.

V. BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ YARGILAMA SÜRECİ

A. Bozma Kararı

1. Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

2. Yargıtay 6. Hukuk Dairesinin 15.04.2025 tarihli ve 2025/836 Esas, 2025/1467 Karar sayılı kararı ile,

"....Uyuşmazlık, konkordatonun kısmen feshi, mümkün değilse tamamen feshi istemine ilişkindir.

Kural olarak konkordatonun kısmen feshi davasını, konkordato projesinde alacaklı olarak kaydedilen ve kendisine söz konusu proje kapsamında ödemeye yapılmayan alacaklı açabilir. Ancak konkordato mecburi ve bağlayıcı olduğundan, alacaklının alacağın konkordatoya tabi olması halinde, alacaklı konkordatonun feshi davası açabilecektir.

Konkordato hükümleri İİK'nın 308/c maddesinde düzenlenmiştir. Bu maddenin birinci fıkrasına göre; konkordatonun, tasdik kararıyla bağlayıcı hale geleceği, ikinci fıkrasına göre ise, bağlayıcı

hâle gelen konkordatonun, konkordato talebinden önce veya komiserin izni olmaksızın mühlet içinde doğan bütün alacaklar için mecburi olacağı hususları düzenlenmiştir.

Somut uyuşmazlıkta, davalı şirket hakkında geçici mühlet kararı 27.12.2018 tarihinde, kesin mühlet kararı 30.05.2019 tarihinde, konkordato projesinin tasdiki kararı ise 20.06.2021 tarihinde verilmiştir. Taraflar arasında tenfiz kararına konu olan alacak ile ilgili sözleşme 28.11.2019 tarihinde imzalanmış olup, söz konusu sözleşme kapsamında olan alacak davacı lehine tahkim tarafından 16.04.2021 tarihinde ilama bağlanmıştır. Dolayısıyla söz konusu alacak konkordato geçici mühletinden sonra ve konkordatonun tasdiki kararından önce doğmuş bir alacaktır. Bu alacak mühlet içerisinde konkordato komiserinin izniyle akdedilen bir sözleşmeden doğması halinde konkordato açısından bağlayıcı ve mecburi bir alacak olmayıp, konkordatoya tabi olmayacaktır. Konkordato komiserinin izni olmaksızın akdedilen bir sözleşmeden doğması halinde yukarıda anılan İİK'nın 308/c maddesinin ikinci fıkrası gereğince konkordato projesi kapsamında bağlayıcı ve mecburi bir alacak olacaktır.

Kayyım raporuna göre, dava konusu alacağın konkordato ilan tarihinden sonra oluşan bir alacak olduğundan konkordato kapsamında olmadığı yönünde görüş verilmişse de, alacağın komiserin izni olmaksızın akdedilen bir sözleşmeden kaynaklandığı anlaşıldığından, yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda mühlet içinde komiserin izni olmaksızın akdedilen sözleşmelerden kaynaklanan alacak konkordatoya tabi mecburi alacak olduğundan konkordatonun kendisi bakımından bağlayıcı olan alacaklının ödenmeyen alacağı ile ilgili konkordatonun feshi davası açmasında hukuki yararı bulunduğundan konkordatonun kısmen feshi şartlarının oluşup oluşmadığının değerlendirilerek sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde karar verilmesi doğru olmamış bozmayı gerektirmiştir,..." gerekçesiyle karar bozulmuştur.

B. Bölge Adliye Mahkemesince Verilen Direnme Kararı

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; komiserin nezareti altında ve mühlet içinde işlerine devam eden borçlunun ticari faaliyetlerinden kaynaklı her türlü rutin alım satım işlemleri için komiser iznini beklemenin ticari hayatın olağan süregelen işleyişine ters düşebileceği, borçlunun ivedi olarak yapması gereken işleri için komiserin iznini beklemenin şirketin ticari faaliyetini de sekteye uğratabileceği, bu nedenle komiserin emir ve talimatları ile çatışmayan ve ticari faaliyetinden kaynaklı rutin olarak tanımlanmış işleri nedeniyle alacaklı olanların da mühlet içerisinde risk alarak projeye destek olmaları nedeniyle ödüllendirilmeleri ve konkordato ile bağlı tutulmamaları gerektiği, somut olayda davacı alacağının, davalının mühlet içinde olağan ticari faaliyeti kapsamında rutin alım satımdan doğması nedeniyle konkordato ile bağlı olmadığı gözetildiğinde davanın hukuki yarar yokluğu nedeniyle reddine karar verilmesinin yerinde olduğu gerekçesiyle direnme kararı verilmiştir.

VI. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen direnme kararına karşı süresi içinde davacı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili, taraflar arasında imzalanan sözleşmenin rutin alım satımdan kaynaklanan bir sözleşme olmadığını, komiserin izni veya onayı olmadan üstlenilen borçların konkordatoya tabi olduğunu, davalının müvekkili şirket alacağının tahsilini geciktirmeye çalıştığını, konkordatonun kısmen feshi şartlarının oluştuğunu belirterek direnme kararının bozulmasını talep etmiştir.

C. Uyuşmazlık

Direnme yoluyla Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık; davacının davalıdan olan alacağının ödenmediği iddiası ile açılan eldeki davada davalı hakkında verilen konkordatonun kısmen feshini talep etmesinde davacının hukuki yararının bulunup bulunmadığı, buradan varılacak sonuca göre Bölge Adliye Mahkemesince verilen kararın yerinde olup olmadığı noktasında toplanmaktadır.

D. Gerekçe

1. İlgili Hukuk

İcra ve İflas Kanunu'nun 285 ilâ 308. maddeleri.

2. Değerlendirme

1. Uyuşmazlığın çözümü açısından öncelikle konkordatonun bağlayıcılığı ve kısmen feshine ilişkin açıklama yapılmasında yarar bulunmaktadır.

2. Konkordato, borçlarını vadesi geldiği hâlde ödeyemeyen ya da herhangi bir borçlunun, borcun belirli koşullarda ödenmesi için alacaklılarıyla anlaştığı ve yetkili ticaret mahkemesinin onayı ile geçerlilik kazanan hukuki çözüm işlemidir (doktrindeki bir esere atıf).

3. Konkordato İİK'da tanımlanmamış ise de; öğretide konkordato, dürüst bir borçlunun belli bir zaman kesiti içerisindeki bütün adi borçlarının alacaklılar tarafından kanunda gösterilen nitelikli çoğunlukla kabul edilmesi ve yetkili makamın (mahkemenin) onayı ile gerçekleşen ve borçlunun borcun bir kesiminden kurtulmasını ve/veya ödeme şeklinin borçlu yararına değişmesini sağlayan, haciz ve iflâs gibi klasik ve borçlu bakımından sert cebri icra yöntemlerinin yerine ikame edilmiş bir kolektif icra biçimidir (doktrindeki eserlere atıf).

4. Asliye ticaret mahkemesince kabul edilerek tasdik edilen konkordato, tasdik kararıyla bağlayıcı hâle gelir. Tasdik edilen konkordato projesinde konkordatonun, tasdik kararının kesinleşmesiyle bağlayıcı hâle geleceği de kararlaştırılabilir; bu takdirde mühletin etkileri, kanunda öngörülen istisnalar saklı kalmak kaydıyla konkordatonun bağlayıcı hâle geldiği tarihe kadar devam eder (İİK md. 308/c-1).

5. Bağlayıcı hâle gelen konkordato, konkordato talebinden önce veya komiserin izni olmaksızın mühlet içinde doğan bütün alacaklar için mecburidir (İİK md. 308/c-2). Bu temel ilke “konkordatonun bütün alacaklılar için kural olarak zorunlu olması” şeklinde de ifade edilmektedir, ancak İİK'nın 206. maddenin birinci sırasında yazılı imtiyazlı alacaklar, rehinli alacaklıların rehnin

kıymetini karşılayan miktardaki alacakları ve 6183 sayılı Kanun kapsamındaki amme alacakları için mecburi (bağlayıcı) değildir (doktrindeki bir esere atıf).

6. Bağlayıcılık, konkordatonun en tipik özelliğini teşkil eder. Gerçekten borçlu, bu özelliği nedeniyle konkordatoya başvurur. Konkordato, komiserliğe alacağını kaydettirmeyen alacaklıları da bağlar. Ayrıca bağlayıcılık ilkesi konkordatoyu kabul etmeyen alacaklılar bakımından da geçerlidir. Kanun, bağlayıcılık kuralını kamu düzenine ilişkin bir hüküm olarak düzenlemiş ve rehinli alacaklar, kamu alacakları ve mühlet içinde komiserin izniyle akdedilen borçlar dışında kalan tüm alacakların konkordatodan etkileneceğini İİK'nın 308/c maddesinde açıkça belirtilmiştir (doktrindeki bir esere atıf).

7. Geçici mühlet kararından sonra mühlet içinde akdedilen borçlar ancak komiserin izni alınmış olmak kaydıyla konkordato şartlarına tabi olmadan yani projeye göre değil tamam olarak itfa edilecektir (İİK md. 308/c f. 4). Zira bu alacaklıların alacakları komiserin iznini almaları nedeniyle müeyyideye uğramamakta, esasen projenin selameti, başarıya ulaşması ve onun işlerliği için girişilen iş ve işlemlerden oluşmaktadır. Bu borçlar diğer alacaklıların alacaklarına kısmen de olsa kavuşmalarına imkân hazırlamakta, konkordato talep eden ile iş ve işlem yapan alacaklıyı cezalandırmak yerine ödüllendirmekte, takip eden dönemde yaşanacak olası bir iflasta veya konkordato projesinin mevcudun terkine ilişkin olması hâlinde artık "masa borcu" sayılarak öncelikle ödenmeleri temin edilmeye çalışılmaktadır (doktrindeki bir esere atıf).

8. İcra ve İflas Kanunu'nun 308/e maddesinde ise konkordatonun kısmen feshi düzenlenmiş olup bu madde uyarınca, kendisine karşı konkordato projesi kapsamında ifada bulunulmayan her alacaklı konkordato uyarınca kazanmış olduğu yeni hakları muhafaza etmekle birlikte konkordatoyu tasdik eden mahkemeye başvurarak kendisi hakkında konkordatoyu feshettirebilir. Kanun koyucu, kendisine karşı konkordato koşulları yerine getirilmeyen alacaklıya, alacağı bakımından konkordatonun feshini talep ve dava etme hakkı tanımıştır (doktrindeki bir esere atıf).

9. Konkordato alacaklısı bu yolla konkordato borçlusuna karşı açtığı davayla sadece kendisi yönünden konkordatoyu feshettirerek adeta ondan kurtulmakta, tasdik edilen konkordato ile birlikte ortaya çıkan ve belli özellikteki alacaklar için geçerli mecburilik sonucunu yine kendisi yönünden kaldırtarak eski hâle yani konkordato öncesine geri dönebilmektedir (doktrindeki bir esere atıf).

10. Tüm bu açıklamalar ışığında somut olay değerlendirildiğinde; taraflar arasındaki sözleşme 28.11.2019 tarihinde imzalanmış olup, davalı şirket hakkında geçici mühlet kararı 27.12.2018 tarihinde, kesin mühlet kararı 30.05.2019 tarihinde, konkordato projesinin tasdiki kararı ise 29.06.2021 tarihinde verilmiştir. Sözleşme konusu alacak ise davacı lehine tahkim tarafından 16.04.2021 tarihinde ilâma bağlanmıştır. Dolayısıyla söz konusu alacak konkordato geçici mühletinden sonra ve konkordatonun tasdiki kararından önce doğmuş bir alacaktır.

11. Söz konusu alacak konkordato komiserinin izni olmaksızın mühlet içinde imzalanan sözleşmeden kaynaklanan bir alacak olup İİK'nın 308/c maddesinin 2. fıkrası uyarınca konkordato projesi kapsamında bağlayıcı ve mecburi bir alacaktır.

12. Bu durumda mühlet içinde komiserin izni olmaksızın akdedilen sözleşmeden kaynaklanan alacak konkordatoya tabi mecburi alacak olduğundan konkordatonun kendisi bakımından bağlayıcı olan alacaklının ödenmeyen alacağı ile ilgili konkordatonun feshi davası açmasında hukuki yararının bulunduğunun kabulü gerekir.

13. Her ne kadar Bölge Adliye Mahkemesince, mühlet içinde komiser nezaretinde faaliyetine devam eden borçlunun, komiserin emir ve talimatları ile çatışmayan ve ticari faaliyetinden kaynaklı rutin olarak tanımlanmış işlerinden ileri gelen alacakların da projeye bağlı olmadığı, İİK'nın 308/c maddesinin gerekçesinde de mühlet içinde ticari faaliyetine devam eden borçlunun rutin alım satımlarından doğan borçlarının projeyle bağlı olmadığının belirtildiği, somut olayda da davaya konu alacağın, mühlet içinde ticari faaliyet kapsamında yapılan rutin alım satıma ilişkin sözleşmeden kaynaklandığı için alacağın konkordatoya tabi olmadığı, bu nedenle davacının konkordatonun kısmen feshini talep etmesinde hukuki yararının bulunmadığı belirtilmiş ise de konkortado talep edenin mühlet içerisinde yaptığı ticari iş ve işlemlerin rutin olarak tanımlanmış işlerden olup olmadığının her somut olayda ayrıca değerlendirilmesi gerekmektedir.

14. Bu bağlamda taraflar arasında imzalanan metil ester ürün satışına ilişkin sözleşme bedeli 526.320,00 Euro olup, belirlenen sözleşme bedeli dikkate alındığında bu miktardaki bir sözleşme ilişkisinin davalı için rutin bir ticari faaliyet olarak kabul edilmesi ve komiserin iznine ihtiyaç duyulmadığının kabulü yerinde değildir.

15. Bu durumda konkordato kendisi bakımından bağlayıcı olan alacaklının ödenmeyen alacağı ile ilgili konkordatonun feshi davası açmasında hukuki yararı bulunduğundan, davacı alacaklı yönünden konkordatonun kısmen feshi şartlarının oluşup oluşmadığı değerlendirilerek sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, davanın hukuki yarar yokluğundan usulden reddine karar verilmesi doğru olmamıştır.

16. Hâl böyle olunca direnme kararının Özel Daire bozma kararında belirtilen nedenlerle bozulmasına karar vermek gerekmiştir.

VII. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile direnme kararının Özel Daire bozma kararında gösterilen nedenlerden dolayı 6100 sayılı Kanun’un 371. maddesi gereğince BOZULMASINA,

İstek hâlinde temyiz peşin harcının yatırana geri verilmesine,

Dosyanın 6100 sayılı Kanun’un 373. maddesinin 2. fıkrası uyarınca Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

04.03.2026 tarihinde oy birliğiyle kesin olarak karar verildi.